

Vzgi v nas ogenj svoje ljubezni . . .

(Binkošne misli o dobrodelnosti.)

»Glejte, kako se ljubijo med seboj, ne le z besedami, marveč v dejanju in resnici!« — tako so kazali ljudje na prve kristjane, ko so z gorečnostjo vršili dela krščanske ljubezni.

Dejanska, počrtvovalna, nesebična ljubezen mora tudi danes biti znak, po katerem nas mora svet spoznavati kot Kristusove učence. Dela usmiljenja morajo biti naši zagovorniki pred brezbožnim svetom. Če bomo bogati na dobrih delih, bodo besede nepotrebne.

»Ljubi svojega bližnjega ko samega sebe!« — je zapovedal Kristus.

»Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli!« — je dejal na gori.

»Karkoli boste storili enemu teh najmanjših, ki v me verujejo, ste meni storili!« — je naglašal ob drugi priliki.

Vsi ti in še mnogi drugi izreki Kristusovi nas uče in nam nalagajo dolžnost, da po svojih močeh naklanjamo dela ljubezni vsakemu, ki jih je potreben in trpi kakršnokoli pomanjkanje.

Potreba po nesebičnih delih usmiljenja že dolgo dolgo ni bila tako velika, kakor je danes... Koliko je brezposelnih, ki često nimajo niti koščka kruha! Koliko je beračev, ki onemogli blodijo po cestah in gladi umirajo! Koliko je bolnih, katerim nihče ne nudi pomoči in tolažbe! Koliko je otrok-sirot, za katere nikdo ne skrbi! Koliko je grešnikov, ki tavajo na poti pogube in jim nikdo ne pokaže prave poti. Z eno besedo: koliko je lačnih, žejnih, nagih, bolnih (na duši in telesu), koliko sirot, ki so potrebne našega usmiljenja!

Kaj storiti?

Pomagati in sicer takoj!

Vsak naj pomaga po svoji moči! En bo lahko pogrešal kak dinar, drugi košček kruha, tretji kos obleke, četrti poleno drv, peti bo lahko sprejel brezdomca pod streho, šesti kakkega osirotelega otroka za svojega, sedmi bo imel priliko, da obišče bolnika ali skuša spraviti na pravo pot kakkega grešnika itd. itd. Dan za dnem se nam nudi tisoč prilik, da pomagamo bližnjemu.

Pomaga naj vsak sam in tudi druge vzpodbuja k delom usmiljenja. Več ljudi več pre-

more. Po vaseh, trgih in mestih se naj zberejo ljudje, ki se bodo delu usmiljenja posebej posvetili. Eni bodo skrbeli za gladne, drugi obiskovali bolnike, tretji bodo imeli skrb za sirote, četrti bodo verski apostoli itd. Da bo mogoče vsakemu pomagati, se naj napravi seznam vseh pomoči potrebnih.

Žene in dekleta! Zlasti ve morate biti angeli usmiljenja. Bog vam je dal nežno srce, ne zapirajte ga bednim, pomoči potrebnim!

Na sodni dan bo Kristus dejal: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, k vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli; nag sem bil in ste me oblekli; v ječi sem bil in ste prišli k meni...«

Potrudimo se, da bodo te besede voljale tudi nami!

Kolenc Franc, tajnik K. A. v Mariboru.

Režiserski in maskerski tečaj Prosvetne zveze v Mariboru. V dnevih 22. in 23. maja (nedelja in ponedeljek) bo v Mariboru, v dvorani Prosvetne zveze, režiserski in maskerski tečaj za vodje naših podeželskih odrov, ki delujejo bodisi samostojno, bodisi v okviru Prosvetnih društev. Že večkrat so člani naših društev izrazili željo po takem tečaju. Tečaj se prične v nedeljo, dne 22. maja ob 10. uri in se zaključuje v ponedeljek ob 15. uri. Organizacija tečaja je v rokah Ljudskega odra v Mariboru in Fantovske podzveze. Zagotovljeno je sodelovanje naših najboljših poznavalcev drame in oderske režije in bo pomenjal tečaj za našo odersko prosveto nedvomno velik korak na boljše. Gre predvsem za to, da bodo znali naši podeželski odri nuditi ljudstvu dobro igro, dobro igralsko in vsebinsko. Zato bi naj v bodoče skrbel predvsem Ljudski oder v Mariboru, ki želi ob priliki tečaja navezati tesnejše stike z našimi odri in storiti vse, da dobi oderska umetnost v naši prosveti mesto, ki ji gre. Prosvetna društva bodo sprejela posebna vabila z natančnim sporedom te-

čaja in statistično poilo, ki naj jo izpolnjeno vrnejo, oziroma prinesejo na tečaj. Prijave lahko pošljete takoj na naslov Prosvetne zveze v Mariboru. Za prenočišča bo preskrbljeno. — Prosvetni pozdrav!

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno društvo »Skala« proslavi na binkošni ponedeljek, dne 16. maja, desetletnico svoje ustanovitve. Ob tej priliki priredi popoldan po večernicah ob 3. uri v društvenem domu pri Rečniku lepo ljudsko igro »Pri vaški kapelici« v treh dejanjih. Sodelujeta tudi pevski in tamburaški zbor. Prosimo sosedna društva, da ta dan svoje prireditve preložijo in naj pridejo v obilnem številu k proslavi naše desetletnice. Pridite vsi prijatelji in sosedje ta dan na našo lepo Zgornjo Polskavo. Ne bo vam žal.

St. Janž na Dravskem polju. Na binkošni ponedeljek, dne 16. maja priredi tuškajnske bralno društvo ob 3. uri popoldne v društvenem domu zelo zanimivo ljudsko igro »Mala pevka«. Med odmorom petje in godba domačih godbenikov, ki nastopijo prvič na odru. Kdor želi pošteno zabavo, naj pride! K obilni udeležbi vabi odbor!

Gornja Sv. Kungota. Na binkoštno nedeljo popoldne ob 3. uri proslavi katoliško prosvetno društvo v društvenih prostorih 60 letnico našega velikega zaslužnega moža dr. Antona Korošca s pestrim sporedom. Pridite v mogočnem številu, da izkažemo g. dr. Korošču zaslužno priznanje za nadčloveška dela, ki jih je storil za naš narod.

Prošnja vsem, ki so dobre volje... Dan za dnem slišimo o pobjah in pretepih, porojenih iz alkohola in pijanosti, vršijo se posvetovanja, kako odpraviti to zlo iz naroda, vendar vse brez vidnega uspeha. Pozablja se, da ne zadostuje samo ruvati plevel, treba je tudi prazen prostor zasaditi z zlahnejšo rastlino. Podpisano društvo smatra za sveto dolžnost zatirati to zlo na našem narodnem telesu. Zatirati zlo, gojiti dobro. Mesto pohajkovanja in pijančevanja nuditi mladini torišče za boljše in plodonosnejše udejstvovanje, nuditi ji pouk in zabavo. Snuje se pod okriljem društva poseben odsek, nekakšna ljudska univerza, kateri bi naj organiziral redna predavanja, dvakrat ali vsaj enkrat mesečno v prosvetnem domu na Polzeli. Predavanja bi bila različna, poučna, zabavna, potopisna itd. Trajala

vrгло nad 1 milijon dolarjev zlata. O milijonski zlati najdbi se prvotnemu posestniku niti sanjalo ni!

Nek drug iskalec zlata v Klondyke je prodal svojo posest za nekaj funtov tobaka in par kilogramov konzerv. Kupec je pa zadel kmalu za tem na zlato, ki mu je vrгло tisoče in tisoče dolarjev. Večinoma so pa ta usodepolna stikanja za zlatom brezuspešna. Ubogi izseljenec je zadovoljen, če je naletel v enem dnevu na toliko zlata, da izkupi zanj vsaj en dolar. Ako pa najdejo iskaleci zlata nekaj več, potem se pa pije ter raja in to že imenujejo izredno srečo. Kljub temu pa se

lakoto in kugo je zmagalo njeno usmiljeno srce. Niti ta zmaga jej ni bila dovolj! Slovesno je obljubila, da bo storila v zahvalo nekaj izredno velikega ob prvi priliki, ki se bo ponudila. Narod ji je bil daleč — daleč naokrog hvaležen, ji je pripisoval svetniško moč in jo nazival rešilnega angela. Zaslužena zahvalna pesem jo je napravila še bolj skromno in ponižno. Bolj ko so jo ljudje proslavljali in se jej zahvaljevali, tem glasneje in s tim večjim povdankom je pripisovala rešenje iz najhujšega zla Marijini priprošnji in je vzpodbujala rojake k stanovitnosti v pokori in k ljubezni do Boga in do bližnjega. Nebo jej je obilno blagoslavljalo za prihodnost: domačijo, imetje in posest v vsakem oziru. Njena hiša pa je bila tudi zanaprej na stečaj odprta revežem, tolažbe in nasvetov potrebnim.

Gospod in kmet sta občudovala svetniško junakinjo in dobrotnico. Nobenemu ni prišlo na um, da bi jo bil upal prošiti za roko. Slišali so jo večkrat naglašati, da je in bo ostala do smrti nevesta v Celju po nedolžnem obglavljenega kmečkega kapitana Payla. Ljudje so govorili in bili uverje-

ni, da se je zaobljubila žalostni Materi božji na starih Gorah v upu na nebeško pomoč z vednim devištvom.

Leto 1579 je bilo eno najbolj bogatih na polju in po vinogradih. Izginilo je pomanjkanje in z njim vred tudi kuga. Tega leta so zopet oživel: sejmi, božja pota, cerkvena proščenja in ljudje so se upali eden do drugega. Sedaj se je šele videlo, kako strašno je gospodovala kuga tudi po štajerski strani. Navedem v naslednjem le nekaj najbolj kričečih vzgledov:

Vasi tik ob Sotli: Imeno in Prelasko sta bili glede prebivalstva zdesetkovani. Sedanja vas Sedlarjevo se je imenovala v letu kuge še Razdrto. Tukaj je izumrlo vse. Vsakdo se je ogibal daleč na okrog in dolgo časa popolnega smrtnega razdejanja in uničenja.

Posluhnimo še, kaj pravi več sto let stari ljudski glas glede sedanje vasi Sedlarjevo: Leto lakote in kuge 1578 je bilo za celo Hrvatsko in Slavonijo mnogo usodnejše nego za štajerske spodnje kraje. Krdelo v Slavonijo vpadlih bosanskih Turčinov je zalezla kuga baš na roparskem

bi eno uro in pol, nazadnje vedno debata. Vstop vsakemu popolnoma prost. Imamo lepo dvorano v novem prosvetnem domu, v središču gornjega dela Savinjske doline. Ugodne zveze na vse strani, tudi ljudje so, ki bi radi poslušali predavanja, manjka nam samo predavateljev. Obračamo se tem potom z vlijudno prošnjo na vse, ki bi bili pripravljene prevzeti eno ali več predavanj ter prinesli tako majhen dar narodu na oltar. Predavanja bi bila vedno ob nedeljah popoldan z začetkom ob 3. uri. Par besed na dopisnici, snov predavanja in čas, ki bi bil predavatelju najljubši. Na besede dejanja naj govori! Katoliško prosvetno društvo na Polzeli.

Središče ob Dravi. Dne 11. maja v sredo zvečer zakurimo kres, ker je predvečer 60 letnice g. dr. Antona Koroš. Blizu kraja, kjer je leta 1926 govoril velikim množicam ob priliki blagoslovitve orlovskega prapora, bo razsvetlilo večerno ozračje nekaj raket, da se vsi hvaležno spomnimo zaslužnega moža. Javna proslava 60 letnice bo dne 22. tega meseca po večernicah v Društvenem domu. Pridite v tako obilnem številu ko teokrat, to je naš veliki voditelj sam prišel v Središče. Prepričali se bosta, da mož našo hvaležnost zasluži. Vstopnine ni nobene. — Dne 15. maja, na Binkošti, po večernicah je v Društvenem domu po večernicah materinska proslava. Letos bo govoril g. profesor Bogovič iz Maribora. Matere in drugi, pridite! Zelo pester spored in matere tudi zaslužijo vse naše pozornosti in hvaležnosti.

Gornja Radgona. Letos smo obhajali na praznik Vnebohoda materinski dan na poseben način. Po primernem uvodnem govoru se je dekliška zveza po svoji navdušeni predsednici znova posvetila presv. Srcu Jezusovemu, nakar je zadonela iz mladih grl vedno lepa pesem: Do nebes naj se razlega... Že par tednov se je govorilo po vsej župniji, da se pripravljajo za ta dan neka čisto nova, iz slovaškega prevedena igra »Zlato srce«. Iz vabil je bilo razvidno, da nastopi v čarobni igri kraljevič, začaran v črnega ptiča, ki straži studenec žive in mrtve vode. Kraljeva hčerka, ki pride po živo vodo za svojega očeta, ki je po hudobiji njene mačehe pil mrtvo vodo in tako zapadel smrti — sicer dobi žive vode, pa pod pogojem, da se mu zaroči. Hudobno mačehe razkrinka črni ptič, ki pride na kraljev dvor in

se spremeni v lepega kraljeviča, hudobna mačehe pa postane grda sova, in kralj blagoslovi svojo hčerko in njenega ženina. V prvem dejanju se dogovorijo otroci dveh družin, da uprizorijo za materinski dan to pravljico, ki tvori drugo dejanje s spremembo. V tretjem dejanju obdarijo dve siroti z izkupičkom te igre, nakar se vsi zahvalijo Bogu za prejete darove. Igra je polna živahnih prizorov in kakor naša za materinski dan. Vsi igralci so po končanem trudu čutili v svojem srcu zadoščenje, da je njih nastop ugajal mnogostevilnemu občinstvu, ki je navdušeno sledilo poteku igre. Otroci ne bodo pozabili kmalu tistih dveh malih porednežev, ki sta divjala po sobi in vse pojedla, kar je bilo na mizi. In požrtvovalna Rožica! Kako je revica trepetala pred strašnim ptičem, ki je strogo zahteval, da se mu mora zaročiti, ako hoče dobiti žive vode! In hudobna Zula, kako strašna je bila, ko je hotela Rožico zabosti z bodalom, da jo je komaj rešil lepi kralj Radoš! No, pa saj je bila dovolj kaznovana s tem, da se je spremeniila v rujavo sovo. In palčka! In vile, ki so plavale in pevale okrog Rožice! — Zares, lepo je bilo, in žal je lahko vsem, ki vsega tega niso videli!

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Tukajšnje prosvetno društvo ponovi na binkoštno nedeljo, dne 15. maja, po večernicah igro »Lovski tate«, katero so naši igralci s krasnim uspehom igrali že 1. maja. Ker se ponovitev vrši na željo občinstva ter bo tudi vstopnina primerno nizka, vabimo vse od blizu in daleč, da se te prireditve udeležijo. Odbor.

Vojnik. Ali veste, kje je Turkov mlin na Teharjih? Tam je bil doma Mlinarjev Janez, ki pride na binkoštni pondeljek, dne 16. maja že drugič na naš oder. Za igro vlada izredno veliko zanimanje. Celo iz Braslovca in St. Jurja se nam obeta obisk. Je pa tudi vredno iti pogledat. Kdor hoče videti turškega sultana Mohameda II., celjskega grofa Ulrika, grofice Katarino itd., ki so same zgodovinske osebe, igre ne bo zamudil. Najlepsi so tle prizori: Izvolitev Mlinarjevega Janeza za teharskega načelnika, fantje odhajajo na križarsko vojsko, boj pri Beleni gradu in drugi. Predprodaja vstopnic je v trafiki ga. Galun.

*

Zivali pred človekom.

Medtem ko se neprestano posvetuje Društvo narodov v Ženevi, kako in katero moderno morilno orožje bi naj prepovedalo, je moderno orožje dnevno v rabi, ne da bi kdo opazil, in sicer v — živalstvu!

Tudi živali se poslužujejo tako moderne vojne tehnike, da jo je začel uvažati človek šele v 20. stoletju, a živalstvo se je poslužuje bogznaj koliko tisočletij.

Nočemo govoriti tokrat o primeroma priprostem živalskem napadnem in obrambnem orožju, kakor o: zobeh, krempljih, tipalkah ter rogovih. Omenjeno orožje je le prva stopnja vojne tehnike in je določeno za neposreden boj z nasprotnikom. Živali pa poznajo tudi orožje, ki učinkuje na daljše razdalje.

Majhna avstralska ribica, ki se imenuje »strelec«, strelja vodne kapljice. Meče vodne izstrelke na žuželke, ki sedijo na listju vodnih rastlin. Učinek takega izstrelka, ki se vsikdar posreči, je uničujoč. Žuželko vrže strel z lista v vodo in ribji strelec jo takoj požre.

Posebna vrsta vodnih črvov zna delati s tipalkami vrtince in naganja na ta način najmanjše, s prostim očesom nevidne žuželke, v svoje žrelo. Brez teh tehnične spretnosti bi se vodni črvi sploh ne mogli preživljati, ker so prenerodni.

Afriškega orjaškega ježa bi svobodno prištevali izumiteljem minometalca. Trup te živali je obdan od oklepa, ki je posejan s trdimi bodicami. Jež lahko požene s stiskanjem in popuščanjem mišic bodice iz svojega telesa v nasprotnika, ga tudi zadene ter težko rani.

Kuščar, ki živi v Mehiki, se poslužuje pri obrambi izmečka krvi iz lastnega telesa.

Zelo nevarna je v Mehiki živeča kača, ki bruha iz sebe pri napadu strupeno tekočino in skuša zadeti nasprotni-

pohodu. Ko so pocepali med njimi s konj prvi okuženci, se je oprijel ostalih tolik strah pred groznim obolenjem, da so drveli le naprej proti severu, da bi ušli smrti. Pribežali so preko Sotle do Razdrtega, kjer so našli vas prazno. Enostavno so se naselili v zapuščenem selu, se s časom pokristjanili in začeli izvrševati sedlarsko obrt. Po obrti je bilo prekrščeno Razdrto v Sedlarjevo. Še danes so v tej vasi hiše, kjer pravijo pri: Baših (paša), Turku in Hasanu. Cerkevna kronika župnije Sv. Miklavža na Polju, kamor spada Sedlarjevo trdi, da so zaostali v tej vasi Turki (poturčeni Bosanci), kar se da sklepati iz omenjenih hišnih imen, iz visoke rasti današnjih Sedlarcev in iz njihovih bolj izrednih navad.

Močno je trpela nadalje od kuge vas Dekmanca, Kunšperg, Gregovce in Stara vas na Bizeljskem ter Jureslavci ob Sotli v župniji Kapele. Danes Šadlerjev mlin na Bistrici malo pred Št. Petrom je bil ob času naše povesti grajska last in večja naselbina. Tukaj je vse pomrlo in odbežalo radi kuge. Ko je bolezen čisto ponehala, se je preselil tjakaj iz lesičkih kovačnic eden od treh nem-

ških bratov Stadler. Oženil se je pozneje z domačinko. Poleg mlina je bila še tudi kovačnica. Še danes stojita na istem mestu Stadlerjev mlin in istoimenska kovačnica.

Lakoča in kuga ste nekako čisto zabrisali spomin na ponesrečeni kmečki punt l. 1573. Usmiljeni nastop grada do tlačanov v letu kuge je prepodil puntarskega duha iz spodnjih krajev. Kmet se ni več tolikanj pehal za staro pravdo, bil je zadovoljen, če je le imel vsakdanjega kruha in zdravje. Spomin na strašno lakoto in kugo se je pa ohranil prav živo po ustnem izročilu ter v številnih kužnih znamenjih.

Omenili smo že, da so bili okuženci večkrat izgnani kakor gobavci iz srede človeške družbe. Umirali so tolikokrat čisto zapuščeni ter osameli na poljih in po gozdovih. Tudi po vaseh umrlih niso pokopavali na pokopališča krog cerkev, odnesli so jih tja, kjer je bila najbolj rahla zemlja in so jih tamkaj površno zagrebli.

(Dalje prihodnjič.)

trudijo tisoči kanadskih brezposelnih po zlatih poljih, da se vsaj preživijo!

Preveč zaupal svojim čebelam.

Umrli je v Middletownu v Zedinjenih državah 78 letni navdušeni čebelar John Reamer, in sicer kot žrtev lastne neprevidnosti. Okrog svojih čebel je vedno delal nezavarovan, češ, da ga njegove čebele poznajo in mu ne store nič zalega. Pred nekako letom dni pa so ga nevarno opikale in strup se mu je razlezel po celem telesu. Paraliziral mu je jezik, da ni mogel govoriti, in zdaj mu je vzel tudi življenje.